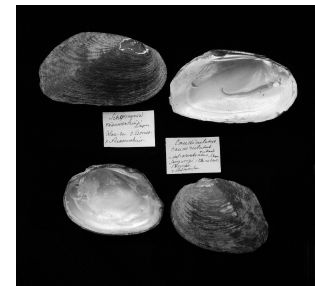

INHOUD

Jubileumcommissie	NMV 75 jaar verslag van de jubileumdag in Naturalis Leiden	1
Dr. Vollrath Wiese	Felicitatiebrief Deutsche Malakozoologische Gesellschaft	5
Bestuur	Mattheus Marinus Schepman (1847-1919) and his contributions to malacology	6
A. bij de Vaate	Kruipende huisjes in Flevoland	7
Diverse bronnen	Excursies + Malacologische agenda Nederland - 2010	8
H.K. Mienis	Een gemengde populatie van de Grote en Vale clausilia in Monnickendam	11
A.D.P. v. Peursen & J. Kuiper	Verslag van malacologische inventarisatie voormalige vuilstort Langerijp bij Appingedam (provincie Groningen) op 15-08-2009	12
J. Kuiper	Een onverwachte verstekeling	16
J. Kuiper	Boekbespreking	17
G. Kronenberg	Uitreiking van het Spirula Jubileumnummer op 21 november 2009	18
C.J.P.J. Margry	Een bolle duinhoren <i>Cochlicella barbara</i> (Linnaeus, 1758) als verstekeling in Rucola	19
H.K. Mienis	Een eerste slak in het Formerumerwiel, Terschelling	21
H.K. Mienis	De Gele aardslak <i>Limacus flavus</i> herontdekt in West-Terschelling	22
C.M. Neckheim & H.K. Mienis	Een voorlopig overzicht van de malacofauna van de fortificaties van de Stelling van Amsterdam in Noord-Holland	23
H.K. Mienis	Nogmaals Gekielde loofslakken <i>Hygromia cinctella</i> in Purmerend	30
R.A. Bank	Nieuw beschreven continentale molluskensoorten – (new taxa: continental molluscs)	31
R.A. Bank	Artikelen in tijdschriften - (journal papers: continental malacology)	33
R.A. Bank	Nieuwe boeken - new books	40

Voorplaat / Cover plate

Enkele door Schepman beschreven
zoetwatermossels (coll. ZMA) met
de originele Schepman etiketten.

Het betreft

Unio infrastrostratus Schepman,
1896 en

Unio nieuwenhuisi

Schepman, 1898. [Foto JJTP]

NMV 75 jaar verslag van de jubileumdag in Naturalis Leiden op 21 november 2009

Antonie & Dorine van Peursen en Margreet Hupkens-Kouwenhoven

Hoewel er in Spirula nr. 371 (2009) op pagina 145 al een door Jan Johan ter Poorten en Jan Buijse samengestelde fotopagina van de jubileumdag staat, is een kort verslag van de Jubileumdag met wat aanvullende foto's nog zeker op zijn plaats. Het programma met het thema "NMV aandacht voor mariene biodiversiteit" vormt daarbij de leidraad.

De Jubileumcommissie voor het 75 jarig bestaan van de NMV kan terug kijken op een geslaagde dag.

Deze dag was uiteraard niet mogelijk geweest zonder de inzet van velen zoals het NMV-Bestuur die de Jubileumcommissie wel suggesties heeft gegeven maar verder de ruimte heeft gelaten om het programma op te stellen. De mensen van de catering en de techniek van Naturalis die hebben geholpen dat de dag zelf goed is verlopen. De leden die materiaal hebben geleverd dat verkocht kon worden om daarmee een deel van de kosten van de jubileumviering te dekken, de leden die een financiële of andere (zoals de bonbons) bijdrage hebben geleverd, degenen die een inhoudelijke bijdrage aan de dag hebben geleverd en niet in de laatste plaats de aanwezigen zelf. Voor zover de Jubileumcommissie heeft kunnen nagaan is dit met ca 120 aanwezigen tot nu toe de grootste opkomst van een NMV-dag in de geschiedenis van de NMV geweest.

Het enige minpuntje is dat er erg weinig respons is gekomen op de verstuurd officiële uitnodigingen (5 reacties op de 30 verstuurd uitnodigingen).

De volgende leden inclusief introducés (107) waren in ieder geval aanwezig maar niet iedereen heeft de presentielijst in de vorm van het gastenboek getekend:

John van Aartsen, Peter Akkerman, Philip Arens, Wim en Ankie Backhuys, Ruud Bank & Marja van der Ende, Frans Beekman,

Philippe Bouchet, Bram Breure, Dolf van Bruggen en echtgenote, Bob Bruins, Jan Buijse, Gerhard Cadee, Martin Cadee, Henny Coomans, Herman Cremers, Henk Dekker, Aart Dekkers, Joop Eikeboom, Willem Faber, Leo van Gemert, Edi & Adri Gittenberger, Jeroen Goud, Frank de Graaf, Bavius Gras, Guus Gulden, Bart van Heugten, Dick Hoeksema, Ad Hovestadt, Miel Hovius, Huub en Lies Huneker, Bert en Anneke Jansen, André Janssen, Arie Janssen, Maarten en Carla de Jong, An Kamphuis, Cor & Gerda Karnekamp, Stef Keulen, Wim Klein, Bas Kokshoorn, Hugo Kool, Margreet Hupkens-Kouwenhoven, Gijs Kronenberg, Charles Krijnen, Jan Kuiper, Wim Kuijper, Sylvia van Leeuwen, Bert & Jelle Lever, Flip Lok, Wim Maassen, Gerard Majoor, Kees Margy, Arend Meekel, Tom Meijer, Rein Meijer, Henk Menkhorst & Marianne Sloof, Meulema, Peter Moerdijk, Rob Moolenbeek, Rina Mounoury-Palstra, Gab Mulder, Tello Neckheim, Ellen van der Niet, Dennis Nieweg & Tanja de Groot, Jos van Ooijen, Antonie & Dorine van Peursen, Jan Johan ter Poorten, Harry Raad, Han Raven, Wilco Regter, Frans Remay, Han Reudink, Riaan Rijken, Ton Rizzi & Marian Bakker, Herman en Hennie Roode, A.G. Schenkel-Francis, Wil Schipper, A. Schipperijn, Ronald Seitzinger, Adri van der Sman en echtgenote, Dick Spijker, Wiebe Taekema, Bram bij de Vaate, Bauke van der Veen, Marco Verheijen, Jaap Vermeulen, Fred Vervaet, Wim Vervoort, Rob Vink, Henk Vonk, Han de Vries, Ton de Winter, Theo Ykema.

De leden van de Jubileumcommissie: Dorine van Peursen, Margreet Hupkens-Kouwenhoven en Anthonie van Peursen.

Programma "NMV aandacht voor mariene biodiversiteit"

Ochtend gedeelte

- 10.00 Zaal open, koffie/thee
 10.30 Korte toelichting door een lid van de Jubileumcommissie
 10.35 Opening door de voorzitter van de NMV
 10.40 Professor Philippe Bouchet: *The Golden Age of marine Mollusks exploration: Now and (almost) everywhere!*

De heer Bouchet gaf aan dat door het onderzoek van de laatste jaren en dan met name het marine onderzoek in de Pacific het aantal bekende molluskensoorten snel is toegenomen. Als voorbeeld noemt hij onder andere het 'Panglao Marine Biodiversity' project in de oceaan bij het centrale deel van de Filipijnen.

Daarbij gaf hij ook aan dat de bekende families zoals Conidae, Cypraeidae, Muricidae, Strombidae, Terebridae maar een heel klein deel vormen van het totaal aantal molluskensoorten. Aan de hand van een aantal voorbeelden van families met vaak kleinere soorten werd aangetoond dat door dit onderzoek het aantal soorten gigantisch is toegenomen. Zoals de Eulimidae,

Galeommatidae, Triphoridae, Turridae en andere.

Door dit grote aantal verzamelde soorten is het dan ook noodzakelijk dat er gewerkt wordt met een team van malacologen (zowel beroeps als amateurs). Alleen een slimme aanpak maakt het mogelijk om de gegevens tijdig te verwerken en goed vast te leggen. Volgens de heer Bouchet gaan wij malacologen een gouden toekomst tegemoet.

Na zijn lezing overhandigde Ruud Bank hem het eerste exemplaar van de Vita Malacologica waarvan hij nu de hoofdredacteur is; heel toepasselijk gaat het over de Cardiidae van Panglao.

11.25 Optreden van de *muziekgroep Kinky Horns*
 Met belangstelling werd geluisterd naar de muziekgroep Kinky Horns – Harmonisch Kinkhoorngezelschap dat alleen schelpen als muziek instrument gebruikt. De groep is geïnspireerd door een oud gebruik bij de vissers van de Zuiderzee. Zij gebruikten namelijk kinkhoorns als sloopstoeter en als misthoorn. Thedo Fruithof heeft zo'n kinkhoorn gekregen en is samen met anderen op het idee gekomen om een muziekgezelschap op te richten. In 1995 was er hun eerste officiële optreden met 'Prijs de Zee' een compositie van Hans Peter Pluim en in 1996 speelden ze voor het eerst de zeeopera 'Kinkhoorns in de mist'. Omdat dit een te lang stuk was om in het program-

Philippe Bouchet

ma te passen heeft de Jubileumcommissie de muziekgroep gevraagd om een paar losse composities ten gehore te brengen. Deze stukken zijn door de huidige componist Hans Peter Pluim gecomponeerd.

Theo Fruithof

11.55 De groepsfoto

Lunch

12.10 – 13.15 Lunch wordt aangeboden door de NMV. Nadat met enig rangschikken de groepsfoto was gemaakt (opgenomen in Spirula nr. 371) was er de gelegenheid om te genieten van de door de NMV aangeboden lunch, contacten aan te halen en nieuwtjes uit te wisselen.

Middag gedeelte

13.15 Presentatie Jubileumpublicatie
Naast de Jubileumpublicatie (Supplement 2 bij Spirula met o.a. eponiemen), waarvan het eerste exemplaar door Gijs Kronenberg werd overhandigd aan Wim Backhuys, reikte de voorzitter van de NMV Ruud Bank de NMV-penning uit aan Wim Backhuys en Rob Moolenbeek (foto in Spirula nr. 371).

De heren Coomans en Faber

13.25 Drs. Floris Bennema: *Van poelomp tot knuppelak* - de zee van Coenen en de soorten van Baster, Slabber en Bomme

In zijn voordracht ging de heer Bennema in op de eerste vastgelegde biologische waarnemingen in onze kustwateren. Adriaan Coenen, een Scheveningse veilingmeester en strandvonder uit de 16e eeuw heeft op grond van eigen waarnemingen en van bekende werken uit zijn tijd enkele prachtige boeken over het leven in zee geschreven en geïllustreerd. De heer Bennema heeft verder aangegeven in hoeverre de werken van Coenen iets kunnen vertellen over de toenmalige biodiversiteit van de Noordzee.

Vervolgens werd een sprong gemaakt naar de 18e eeuw. Uit deze periode dateren de werken van Job Baster, Martinus Slabber en Leendert Bomme over organismen uit de Zeeuwse wateren. Deze werken worden gezien als het begin van de Nederlandse mariene biologie. Vooral Baster deed vele voor zijn tijd nieuwe waarnemingen, onder andere op malacologisch gebied. De heer Bennema ging in zijn voordracht verder in op de waarnemingen, de determinatie van de beschreven soorten en de betekenis van hun werk op latere onderzoekers.

14.20 Korte theepauze

Tijdens de theepauze werden bonbons uitgedeeld met het logo van de NMV.

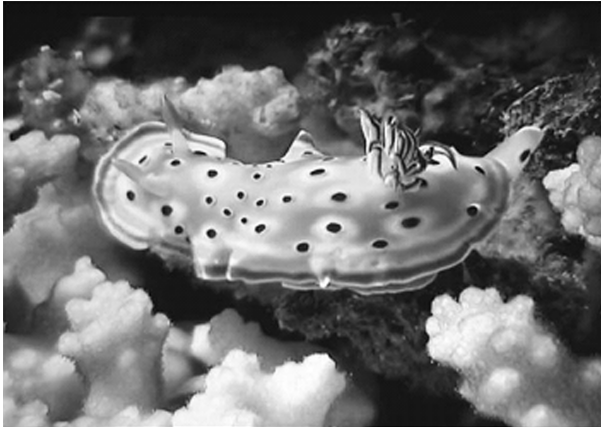

14.30 Video presentatie over Gastropoda door Danny van Belle

Danny van Belle gaf een boeiende toelichting op het maken van onderwater video-opnames en liet een prachtige film zien. Zijn opnames hebben prijzen gewonnen bij de vertoning op het 'Wereld festival voor onderwaterbeelden' in Antibes Frankrijk. Zowel in 2004 als in 2007 een Palme d'or (gouden vin) en in 2006 een Palme de bronzen (bronzen vin). Aardig om te vermelden is dat de ouders van Danny van Belle ook aanwezig waren bij deze presentatie.

*Uitreiking
NMV-penning aan
Wim Backhuys*

Video presentatie Danny van Belle

Rob Witbaard

15.00 Dr. Rob Witbaard: *Onderzoek naar de Noordkromp*

In zijn voordracht ging de heer Witbaard in op de noordkromp (*Arctica islandica*). Het is een soort die niet snel aan het strand gevonden zal worden. Hoogstens op de Waddeneilanden. Door zijn zeldzaamheid als strandvondst is het een soort die onder verzamelaars van Noordzee schelpen nogal eens gezocht wordt. Niet voor niets schreef Gerrit Jan Swier hier een korte novelle over.

Toch is de noordkromp in de Noordzee algemener dan wordt aangenomen, maar tegelijkertijd moet hierbij de kanttekening gemaakt worden dat het met de populatie in het zuidelijk deel van de Noordzee niet goed gaat.

De laatste jaren zijn door nader onderzoek letterlijk veel noordkrompwetenswaardigheden boven water gekomen. Het gaat dan met name om de hoge leeftijden te bepalen aan de duidelijke interne groeilijnen. Hierdoor is het ooit een speculatief idee dat de noordkromp, gebruikt zou kunnen worden als "tree of the sea" in de laatste 10 jaar werkelijkheid geworden. Tot slot ging de heer Witbaard in op diverse aspecten van de ecologie van noordkrompen.

15.45 Sluiting door de voorzitter van de NMV

De foto's in dit stuk zijn gemaakt door Jan Johan ter Poorten, Sylvia van Leeuwen en Anthonie en Dorine van Peursen

Adressen van de auteurs

Anthonie & Dorine van Peursen
Tarweakker 65, 2723 TB Zoetermeer

Margreet Hupkens-Kouwenhoven
Vogelwaarde 65, 2036 GH Haarlem

Bram van der Bijl

Burg. van Bruggenstraat 41
NL-1165 NV Halfweg
the Netherlands
Tel.: (+31)(0)20.4977772
e-mail: anvdbijl@xs4all.nl

website: <http://www.xs4all.nl/~anvdbijl/lijst.html>

Free catalogue - 1000th reprints, magazines and
books about recent and fossil molluscs
List of missing items welcome - moderate prices
Xerox-copy service -postal affairs

See also:

<http://grimwade.biochem.unimelb.edu/~bgl/cat2mala.htm>

NOVAPEX

Quarterly devoted
to Malacology
Edited by the

Société Belge de Malacologie
[Belgian Malacological Society]
Founded in 1966

B.P. 3

B-1370 Jodoigne -Belgium

Subscription (yearly)

Belgium: 35 EURO

Other countries: 50 EURO

e-mail: roland.houart@skynet.be

internet: <http://www.sbm.be.tf>